FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	33698
Nom	Pràctiques escolars d'educació primària II
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	16.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	Facultat de Magisteri	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	22 - Practicum. educación primaria	Pràct. Externes

Coordinació

Nom	Departament
COLOMER RUBIO, JUAN CARLOS	90 - Didàctica de les Ciències Experimentals i Socials

RESUM

Amb el títol *Pràctiques escolars en educació primaria II* es designa l'assignatura que s'imparteix en tercer curs corresponent al mòdul *Practicum* del títol de Grau de Mestre en Educació Primària. Té una dedicació de 16,5 crèdits ECTS.

Aquesta assignatura la realitza l'estudiant sota la supervisió d'un professor o professora que tutoritzarà tot el procés i sobre el qual recau la responsabilitat de l'avaluació. És el profesor tutor qui ha d'explicar a l'estudiant i al mestre que el tutoritze al centre de pràctiques el sentit i les característiques de l'assignatura, i també ha d'orientar-lo en el seu desenvolupament, vetlar pel compliment dels objectius i competències establerts, i determinar la qualificació final.

Com a requisit previ a la seua matrícula és necessari haver superat un total de 100 crèdits de la titulació que incloga l'assignatura *Prácticas escolares en educación primaria I.*

La seua finalitat és la d'introduir l'estudiant en una reflexió sistemàtica, fonamentada i crítica sobre la realitat escolar, que li permeta considerar el centre escolar com a: (a) una estructura organitzativa que forma part de l'administració escolar, (b) un espai de participació ciutadana en un projecte educatiu, social i cultural, i (c) el marc en el qual es dissenyen, desenvolupen i avaluen processos d'ensenyament i aprenentatge.

Resulta d'especial importància en aquesta assignatura la visió del centre escolar des d'una perspectiva global i no com suma d'aspectes independents; per això és convenient l'experiència d'observació de diferents etapes i aules, l'assistència a reunions de coordinació del professorat, l'anàlisi de la documentació pròpia del centre i, en general, la vivència quotidiana de l'activitat de l'escola com a una oportunitat per al desenvolupament de nous coneixements i tècniques, i també per a iniciar la construcció d'una identitat professional. Es pretén, a més, que els estudiants vagen assumint progressivament la responsabilitat de la planificació i execució d'experiències d'ensenyament, prenent com a punt de partida el coneixement científico-tècnic propi d'un estudiant de Magisteri, i també la seua participació activa en algunes de les activitats de l'escola.

A l'hora de triar centre cal tindre en compte les restriccions que apareixen en l'article 6 de la *Normativa de pràctiques formatives externes de la Universitat de València*:

- *Els estudiants que tinguen alguna relació de parentiu fins al tercer grau amb els components dels òrgans de direcció o amb els tutors de les empreses, institucions o entitats, no hi podran realitzar pràctiques.*
- *Tampoc no podran realitzar pràctiques els estudiants que mantinguen una relació contractual amb l'empresa, institució o entitat que no siga la que ve indicada pel propi conveni.*

Per a poder anar al centre per a fer les pràctiques, caldrà haver lliurat a la Universitat, en les dates acordades i segons el procediment establert, un certificat negatiu d'antecedents per delictes sexuals emés pel Registro Central de Delincuentes Sexuales, als efectes de donar compliment al que s'estableix en la *Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y la adolescencia*. Aquest mateix certificat es lliurarà al centre de pràctiques el dia en què l'estudiant s'hi presente.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària :

R4-OBLIGACIÓ D'HAVER SUPERAT PRÈVIAMENT L'ASSIGNATURA

33697 - Pràctiques escolars d'educació primària I

Altres tipus de requisits

- Una competència lingüística i comunicativa, oral i escrita, en les llengües oficials corresponent, com a mínim, al nivell B2 del Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües.
- Capacitat d'elaborar discursos orals i escrits en ambdues llengües de forma coherent i adequada a l'àmbit acadèmic.
- Habilitats bàsiques en informàtica i en analitzar informació des de fonts bibliogràfiques i informàtiques.

Cal recordar que, com a requisit previ, s'ha d'haver superat superat superat un total de 100 crèdi

COMPETÈNCIES

1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Analitzar el sistema escolar i la realitat educativa a través d'un centre concret, com a unitat organitzativa, en les seues diferents dimensions i funcions, i a través de la comunitat educativa que l'integra.
- Conèixer formes de col·laboració entre els diferents sectors de la comunitat educativa i l'entorn social.
- Participar en l'activitat docent i reflexionar-hi establint vincles entre teoria i pràctica.
- Conèixer les fonts d'informació i de documentació (divulgatives i d'investigació) sobre el món escolar i utilitzar-les en el disseny d'intervencions docents i projectes d'investigació.
- Adquirir un coneixement pràctic de l'aula i de la gestió de la mateixa.
- Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar un clima facilitador de l'aprenentatge i de la convivència.

- Regular els processos d'interacció a l'aula amb alumnes de 6 a 12 anys i promoure la coeducació.
- Fer el seguiment del procés d'ensenyament i aprenentatge mitjançant el domini de les tècniques i estratègies necessàries.
- Comunicar els coneixements, les experiències i les reflexions sobre la intervenció al centre educatiu en els fòrums acadèmics establerts a aquest efecte.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Si definim resultat d'aprenentatge com la interiorització, per part de l'estudiant, de conceptes, procediments i actituds que formen part substantiva del seu desenvolupament i formació de la competència professional, s'espera que els i les estudiants, en finalitzar la seua assignatura *Pràctiques escolars d' educació primaria II*, siguen capaços de:

- Ser conscients de la complexitat de la pràctica educativa pròpia de l'exercici de la professió de mestre i de la importància de l'ús del coneixement científico-tècnic associat a l'anàlisi i presa de decisions a l'escola.
- Aprofundir en l'anàlisi i observacions sobre la pràctica professional i, amb ajuda dels tutors de l'assignatura, utilitzar categories i esquemes d'anàlisi propis de la professió.
- Expressar –oralment i per escrit– el valor educatiu de l'experiència viscuda.
- Analitzar la realitat educativa a partir de les observacions de l'experiència a l'escola.
- Desenvolupar actituds, coneixements, estratègies i capacitats de cooperació amb els membres de la comunitat educativa.
- Relacionar coneixements teòrics, tractats en les diferents assignatures del Grau anteriors a aquestes pràctiques, amb les
situacions observades en els contextos escolars.
- Aplicar mètodes per a l'anàlisi i interpretació de la informació recollida.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Anàlisi de l'escola com a context d'ensenyament

És fonamental situar el procés educatiu en el seu context i analitzar tant els espais on es desenvolupa com tots els agents que hi intervenen.

- Característiques de l'escola per a poder planificar les activitats i estratègies d'una manera contextualitzada.
- Relació entre l'escola i l'entorn: context físic, socioeconòmic, cultural i lingüístic.
- Principis amb els quals el centre s'identifica i objectius o finalitats educatives. Documents que fan referència a les dades identificatives del centre.
- Estructura organitzativa del centre.
- Característiques generals dels alumnes i alumnes del centre.
- L'escola i l'administració educativa: el marc legislatiu de referència. Documents que fan referència a les dades identificatives del centre.
- L'esbarjo. Les activitats complementàries i extraescolars.

2. Anàlisi del context de l'aula com a marc de l'aprenentatge

La professió de mestre es centra a l'aula i es concreta, fonamentalment, en el disseny de les diferents matèries del currículum, la seua realització i l'avaluació de les intervencions educatives. L'observació i anàlisi de les relacions entre el docent i els alumnes, entre ensenyar i aprendre, entre la programació i la seua posada en pràctica, etc. són factors imprescindibles per un estudiant de magisteri.

- El projecte lingüístic de centre i la seua repercussió a l'aula. Els programes d'educació plurilingüe
- Legislació bàsica i nivells de concreció curricular. Continguts curriculars. Metodologies i tècniques de treball a l'aula.
- La planificació educativa a l'escola en els seus diferents nivells. L'adequació del marc curricular a la realitat educativa: objectius i continguts. Les competències. Els criteris metodològics generals. Els criteris d'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat i els criteris de promoció de cicle.
- La pràctica docent observada a l'aula. La programació d'aula. Les característiques del grup-classe. La interacció a l'aula. La metodologia d'ensenyament i aprenentatge. Els recursos i els materials utilitzats.

3. L'alumne o alumna com a subjecte d'aprenentatge

Hi ha escoles i mestres perquè hi ha estudiants. Aquesta obvietat implica la importància que els alumnes tenen en el procés educatiu i, per aquesta raó, és convenient veure l'escola des dels seus ulls.

- L'alumnat d'educació primària.
- Característiques psicoevolutives dels xiquets (6-12 anys).
- Relacions de l'escola amb la família, els serveis educatius externs (serveis psicopedagògics, centres d'assessorament de professors, etc.) i els serveis comunitaris (biblioteques, museus, etc.).
- El tractament de la diversitat en el marc del currículum ordinari. El tractament de la multiculturalitat i de la coeducació. Les adaptacions curriculars.
- L'organització de l'orientació educativa i del pla d'acció tutorial.

4. La professió docent

Un docent és el motor de la vida d'una escola i d'una aula. Però, a més de transmissor de coneixements, un mestre té d'altres funcions dins de l'escola: per exemple, és tutor, forma part dun claustre, pot ser del Consell escolar, forma part de diferents comissions, pot ser membre de la direcció del centre... Tots aquests aspectes també han de ser coneguts i reconeguts pels estudiants de magisteri perquè seran una part important de la seua futura vida professional.

- Planificació i disseny de l'ensenyament.
- L'organització de l'orientació educativa i del pla d'acció tutorial.
- La coordinació i cooperació entre mestres en cicles i etapes educatives.
- La direcció del centre i el treball de l'equip educatiu.
- Ètica professional.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques externes		100
Realització de Pràctiques externes	222,00	0
Seguiment i tutorització de Pràctiques externes	20,00	0
TOTAL	**242,00**	

METODOLOGIA DOCENT

Per tal d'assolir els objectius que es planteja aquesta assignatura, s'emprarà una metodologia activa que fa imprescindible la implicació de l'alumnat. La pràctica acadèmica en aquesta assignatura s'estructura en diversos nivells:

Activitats presencials al Centre de pràctiques (60% del volum total de treball)

Assistència i intervenció a l'aula: el nucli formatiu fonamental del *Practicum* es desenvoluparà mitjançant la participació en l'aula assignada. L'estudiant de pràctiques convé que participe en les reunions dels equips educatius dels quals forme part i que col·labore en els projectes d'innovació i en les activitats extraescolars que el centre desenvolupe. També cal que assistisca a totes les reunions i activitats organitzades perquè els estudiants en pràctiques coneguen en profunditat la realitat educativa.

L'assistència a les pràctiques és obligatòria durant totes les hores del període que comprén. L'horari de les pràctiques és el mateix que el del Centre escolar (de 9:00 a 17:00 habitualment). Per raons justificades, i amb el consentiment dels tutors o tutores respectius, tant de la Universitat com del Centre escolar, es podrà avançar o retardar el període de pràctiques, però no més d'un 20%.

Activitats presencials a la Universitat (5% del volum total de treball)

Les tutories periòdiques, individuals i col·lectives, amb els tutors de la universitat serviran d'assessorament als estudiants.

Activitats no presencials (35% del volum total de treball)

Estudi i treball autònom: el model del docent com a investigador a l'aula, centra l'activitat de l'estudiant en formulació de preguntes rellevants, recerca d'informació, anàlisi, elaboració i posterior comunicació. L'estudiant en pràctiques haurà d'afrontar des d'aquesta perspectiva la preparació de les seues intervencions docents, supervisades pel mestre-tutor i pel tutor de pràctiques de la universitat, i també l'elaboració d'un informe sobre l'estada al centre educatiu.

AVALUACIÓ

La responsabilitat de l'avaluació de l'assignatura *Pràctiques escolars d'educació primaria II* recau sobre el tutor o la tutora de la Universitat. Laqualificació final derivarà, entre d'altres,dels següents criteris:

- Assistència a reunions o seminaris sobre pràctiques (Requisit imprescindible).
- Assistència i puntualitat en pràctiques d'acord amb el calendari oficial (Requisit imprescindible).
- Comportament i actitud professional en pràctiques (Requisit imprescindible).
- Lliurament de la documentació sol·licitada dins del termini i en la forma escaient: presentació, adequació i estructura (Requisit imprescindible).
- Capacitat de descripció i exposició oral i escrita (Requisit imprescindible).
- Capacitat de relació amb continguts treballats en les assignatures del Grau cursades fins el moment, i també amb fets, notícies o situacions d'actualitat en relació amb el món de l'educació.
- Capacitat de diferenciar entre fets i opinions, de plantejar amb claredat i debatre les idees pròpies, i de realitzar una anàlisi crítica fonamentada.
- Coneixement de l'estructura i organització del centre escolar.
- Coneixement del context social, econòmic i cultural en el qual se situa el centre escolar.

L'incompliment de qualsevol dels requisits suposarà el suspens de l'assignatura.

L'adquisició d'aquestes capacitats s'observarà a través dels següents intruments d'avaluació, d'acord amb la rúbrica establerta per la CAT:

- Rúbrica d'avaluació del tutor o tutora del centre escolar en pràctiques.
- Informe de *Pràctiques escolars II*.
- Assistència i participació activa en les reunions i seminaris programats a la Facultat.
- Altres consideracions fetes pel tutor o tutora (fòrums de discussió, autoavaluació, preparació de documents o de casos per a les reunions programades, etc.).

Atés el sentit i durada del període de pràctiques, resulta pertinent la participació a l'avaluació del mestre tutor que orienta les pràctiques des del centre escolar. Cadascun dels aspectes que es demana que el tutor o la tutora del centre escolar valore en la rúbrica que els facilitem, més que ser puntuat a través d'una escala a l'ús, mereixeria ser analitzat qualitativament des de l'opinió experta del mestre o mestra del centre escolar que ha acompanyat l'estudiant en el seu període de pràctiques. Es recomana que, almenys per a l'avaluació del període de pràctiques, tinguera lloc una entrevista entre els dos tutors responsables del *Practicum* –el de la universitat i el de l'escola– l'objectiu de la qual seria el d'intercanviar i complementar la informació pertinent per a poder avaluar de forma més ajustada el domini de les competències per part de l'estudiant.

Per altra banda, atès que un dels objectiu fonamentals del *Practicum* és possibilitar una reflexió sistemàtica sobre la realitat escolar, es consideren d'especial importància les sessions de treball en forma de seminari que es convoquen per part dels professors tutors de la Universitat, doncs és, en aqueixos espais de debat, on d'una banda es pot propiciar una reflexió ordenada i fonamentada sobre el que s'està veient i fent al centre escolar i, per una altra, permet al tutor d'universitat prendre nota, mitjançant les intervencions dels estudiants, sobre el desenvolupament de determinades competències que, d'altra manera, seria difícil constatar. Així, doncs, es recomana no centrar el pes de l'avaluació en un únic instrument de caràcter escrit com puga ser l'informe, diari de pràctiques, portafoli, fòrum, etc.

Plagiar en l'Informe de pràctiques comporta la qualificació de zero i una possible obertura d'expedient acadèmic. S'entén per plagi copiar documents aliens donant-los com a propis; és a dir, la utilització de qualsevol paràgraf alié, la font del qual no apareix mencionada com a referència.

Si la qualificació de suspens està relacionada amb l'estada en el centre de pràctiques, en la segona convocatòria la qualificació serà de NP.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- (2016) Reglament de pràctiques escolars de Magisteri. http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/normativa-1285870980583.html
- (2016) Orientacions per a pràctiques escolars II. http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/normativa-1285870980583.html
- (2016) PII Avaluació dels estudiants pels mestres tutors dels centres de pràctiques. http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/avaluacio-1285870992286.html
- (2016) PII Avaluació dels estudiants pels tutors de magisteri. http://www.uv.es/uvweb/magisterio/ca/estudis-grau/graus/practicum-tfg-magisteri/avaluacio-1285870992286.html
- Aprén a fer els teus treballs de classe. Curs online del Servei de Biblioteques de la Universitat de València. Data d'actualització: 7/09/2016: http://ci2.blogs.uv.es/

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern